

11.1.65, יום ב' ח' שבט

כתבתי הבוקר רשימה ע"ו - על קשיי סידורי חיק הבטחון.

בשש באו אצלי אנשי מערכת הארץ: שוקן, גרוס, פינקלשטיין, לאו, שויצר,

והונגרי שהיה בנעוריו קומוניסט, להם בגוש עציון והיה שבוי בעבר הירדן 10

חדשים), דר. אמנון רובינשטיין, שלמה סנאי - השיחה נמשכה כארבע שעות. עליזה

רשמה סטינוגרפית. הבטחתי לגרוס להמציא לו מכתבי לקבוצ חצרים.

12.1.65, יום ג' ט' שבט

כתבתי הבוקר פרק ע"ז - הכרזה המדינה ופתיחת מלחמת הקוממיות.

בערב בא אצלי דר. דורון (חלוץ מארגנטינה) והביא דר. גולדנברג - ראש

הדאיה ונחמן רדיחובסקי. הקונגרס אכזב אותם. הנוער היהודי בארגנטינה צמא למשהו,

הולכים לרוב לשמאל, לקומוניסטים, לפסטריסטים. דרושים כוחות אינטלקטואליים למשך

אותם ליצירה החלוצית בארץ. רוצים שאכזב לארגנטינה, ביהוד לדור הצעיר.

בידיעות אחרונות היום הופיעה הודעה על הצעת שמעון ופסה אלי - להיות

מזכיר המפלגה. אלחנן סבור שזה אשד מסר לשייקה.

- בערב היתה לי שיחה של יותר משתי שעות עם חברינו ומחולל שבאו לקונגרס.

שאלתי על התרשמותם מהקונגרס. לא חיובית ביותר. אחדים התרשמו על שלא באתי

לקונגרס. אמרתי להם שמעתי דברי נשיא ההסת" הציונית בפתיחה – לדעתי זה היה נאום אנטי ציוני – ולא האמנתי שיעלה בידי לשנות הלך הרוח, כי כל החלטות הקונגרס הקודם נשארו על הניר, ולכן הבעתי דעתי על הבעיות של ישראל והעם היהודי בשלשה מאמרים שנחפרטמו בעבריה, באנגלית, בצרפתית ובספרדית. לא היה מה להוסיף. ביקשתי שהם ישאלו אותי שאלות – השאלה הראשונה הייתה על "הפרשה" ובסוף עוין. אמרתי נשוחח מקודם על בעיות העם היהודי וישראל – על שאלה זו אולי אענה בסוף. נתעוררו השאלות על תודעה יהודית, עליה, חינוך עברי. סיכמתי דעתי בארבע הנחות: תודעה יהודית, חינוך עברי, זיקה נפשית לישראל, עליה חלוצית. הדבר הראשון – מינימום לכל יהודי, האחרון – מקסימום לעידית הצעירה. עמדתי על ההבדל שבין יהודי ישראל ויהודי החפוצה: פה אנו קודם כל אנשים, ואנשים יהודים. וע"י כך אנו אנשים במאה אחוזים ויהודים במאה אחוזים, ואין כל מתיצה בין השניים: אנושיות ויהדות בחו"ל – אנושיות לתוך, והיא אינה יהודית, ויהדות לתוך. כמעט כל הזמן האדם באמריקה הוא אמריקני, פעם בשבוע – בבית הכנסת או באספה יהודית הוא יהודי. גם אנושיותו חצויה וגם יהדותו. אנו שותפים מה למין האנושי כעם – וכידוהים. הם שותפים דרך עמים אחרים, ולא ביהודים. ולכן מי שרוצה להיות 100% איש ו-100% יהודי יכל לעשות זאת רק מה. אבל אני מבין שרק מעטים – אם רדיפות והגבלות לא מחייבות אותם – יעלו ארצה מהוך צורך נפשי, אבל הכעסים האלה יהיו מעטים מבחינת ארה"ב – בשבילנו הם רבים. אחוז אחד של יהודי אמריקה בשביל זה 55.000, ואם הם חלוצים ואנשי מדע – יכלים לתרום גדולות. לבסוף הסברתי באופן מרפרף את הפרשה. לא 1954 אלא 1960 מעסיק אותי, כי אז נעשה עוות דין ע"י הממשלה – ומעוות דורש חיקון. השואל הראשון נשאר עוין. בכמה חברים, להיפך, הרגשתי חסימות רבה ורצון טוב.

דיברתי בחריפות נגד הסנטמא של גולדמן "עם הפנים לגולה".

13.1.65, יום ד' י' שבט

בערב נסעתי לברור חיל לאספת חברים. באו חברים מעשרת משקי הסביבה ומסדרות עיירה של 7000 איש המתפרנסים בעיקר מהמשקים. לפני האספה היתה לי שיחה עם אנשי המקום. יש להם חרושת חקלאית המעסיקה 300 פועלים שכירים. הצעתי להם הצעתי שהבאתי לחברי אפיקים: לנהוג בשכירים כאילו היו חברי הקבוצ מכלי להסיל עליהם חובות קבוצ. אמרו שלחינוך עוזרים, אבל אנשי סדרות רוצים ב"ס חיכוך משלהם שלא ישלוט בו ריח הקבוצים.

באספה דיברתי על המדינה, ההסת"ו והמפלגה. בסוף דיברתי על 1960 - 1964. התווכחו צבי שהר (ארגנטינאי) - העולם אינו רק אנשי ל"ו - ואין לעביר לפירוד. המערך חיוני לצבור. תקף את נסיהו על מאמרו בדבר. גם אברהם ישראל, מנחל עוז שאל שלוש שאלות: הפרדה הדת מהמדינה, מערך חירות והליברליזם, מירוק ההסתדרות הציונית. אורי בית אור מגבים - אשכול הקיף בדעתו והוא עלול להתפטר. סחייב המעכר. היתה הצעה לבוררות חובה - (לא היתה, רק אשכול הציע זאת). חיים גופר (אור הנר) מה אני מציע במקום המערך? מרכזי חצור - הוויכוח על הפרטה מזיק. אלי ארגון (ברור חיל): מדוע תבעתי מאשכול מה שלא עשיתי בעצמי? שבתי בחסות (אור הנר): מדוע לא נחתתי ששני האנשים יפנו למשפט. ישראל ברטל (נחל) מה יש למפא"י להציע לדור הצעיר - עניתי על כמה שאלות, ואחרי האספה גמשכה שיחה עם חברים אחדים עד שתיים וחצי אחרי חצות. אקטיבי היה בכבוס. הגעתי הביתה בשלוש וחצי.